

Kurzinformation

Arbeitslosengeld II / Sozialgeld

Grundsicherung für Arbeitsuchende

Das Wichtigste in Kürze

Die Grundsicherung für Arbeitsuchende unterstützt Sie mit Leistungen zur Eingliederung in Arbeit und Leistungen zur Sicherung des Lebensunterhalts.

Ziel ist, dass Sie künftig selbst für Ihren Lebensunterhalt und den Ihrer Angehörigen sorgen können.

Die Leistungen der Grundsicherung werden aus Steuermitteln finanziert und zur Überbrückung für alle erbracht, die zu wenige oder keine eigenen Mittel zur Verfügung haben.

Für die Umsetzung der Aufgaben sind die Jobcenter zuständig.

Diese Kurzinformation erläutert Ihnen, welche Leistungen erbracht werden können und was Sie dabei beachten müssen.

I. Arbeitslosengeld II/Sozialgeld

Arbeitslosengeld II können Sie erhalten, wenn Sie

- arbeitsfähig sind,
- hilfebedürftig sind,
- mindestens 15 Jahre alt sind und das Rentenalter noch nicht erreicht haben und
- Ihren Wohnsitz in Deutschland haben.

Für ausländische Staatsangehörige gelten Besonderheiten, zum Beispiel muss die Aufnahme einer Beschäftigung erlaubt sein. Asylbewerberinnen und Asylbewerber sind von Leistungen nach dem SGB II (Sozialgesetzbuch – Zweites Buch) ausgeschlossen. Anerkannte Asylberechtigte können Leistungen erhalten.

Sind Sie jünger als 15 Jahre oder können aus gesundheitlichen Gründen nicht arbeiten, dann können Sie auch Leistungen (Sozialgeld) erhalten, wenn Sie mit einer erwerbsfähigen leistungsberechtigten Person in einer sogenannten Bedarfsgemeinschaft leben.

Bedarfsgemeinschaft

Leben Sie in Partnerschaft oder mit Kindern im gleichen Haushalt, bilden Sie in der Regel eine Bedarfsgemeinschaft. Das Einkommen und Vermögen einer Person ist – ähnlich wie in Familien – auch für die Anderen einzusetzen.

Arbeitslosengeld II und Sozialgeld sind Leistungen, die den Lebensunterhalt sicherstellen sollen. Dazu gehören:

Regelbedarf

Der Regelbedarf deckt pauschal die Kosten unter anderem für Ernährung, Kleidung, Strom, Körperpflege und Hausrat ab. Seine Höhe hängt im Wesentlichen vom Lebensalter und der persönlichen Situation (zum Beispiel alleinstehend, in Partnerschaft lebend) ab. Die aktuellen Regelbedarfe können Sie dem offiziellen Internetauftritt des Bundesministeriums für Arbeit und Soziales entnehmen (www.bmas.de).

Mehrbedarfe

Unter bestimmten Voraussetzungen kann zusätzlich zum Regelbedarf ein Mehrbedarf gezahlt werden, so zum Beispiel für Schwangere oder Alleinerziehende.

Unterkunft und Heizung

Es werden die angemessenen Kosten für Unterkunft und Heizung übernommen. Was als angemessen gilt, hängt vom jeweiligen Wohnort ab. Wenn Sie umziehen wollen, holen Sie bitte das Einverständnis Ihres Jobcenters ein, bevor Sie einen neuen Mietvertrag abschließen.

II. Einmalige Leistungen

Über das Arbeitslosengeld II/Sozialgeld hinaus können einmalige Leistungen gewährt werden, zum Beispiel für die Erstausrüstung der Wohnung einschließlich der Haushaltsgeräte, die Erstausrüstung für Bekleidung oder die Erstausrüstungen bei Schwangerschaft und Geburt.

III. Kranken- und Pflegeversicherung

Sie sind als Bezieherin oder Bezieher von Arbeitslosengeld II in der gesetzlichen Kranken- und Pflegeversicherung pflichtversichert.

IV. Leistungen für Bildung und Teilhabe

Für Kinder, Jugendliche und junge Erwachsene können weitere Kosten übernommen werden, beispielsweise für Schulbedarf, für Schulausflüge und mehrtägige Klassenfahrten, Mitgliedsbeiträge im Sportverein oder Kosten für Musikunterricht.

V. Leistungen zur Eingliederung in den Arbeitsmarkt

Die wichtigste Aufgabe der Jobcenter ist, Sie bei der Eingliederung in den Arbeitsmarkt zu unterstützen. Darüber sprechen die Mitarbeiterinnen und Mitarbeiter des Jobcenters mit Ihnen und bieten Ihnen geeignete Stellen an. Außerdem können Ihnen gegebenenfalls Bewerbungskosten erstattet werden.

den. Benötigen Sie weitere Kenntnisse und Fähigkeiten, können Ihnen Aus- und Weiterbildungen angeboten werden.

VI. Wie wirken sich Einkommen und Vermögen aus?

Bevor Sie finanzielle Hilfe erhalten, müssen Sie eigene Mittel, also Ihr Einkommen und verwertbares Vermögen (Ausnahme zum Beispiel Hausrat) einsetzen. Einkommen ist jede Einnahme in Geld, die Ihnen ab Antragstellung zufließt. Vermögen ist Ihr „Hab und Gut“, das Sie vor der Antragstellung besaßen und das in Geld messbar ist. Arbeitslosengeld II können Sie auch dann erhalten, wenn Sie einer Arbeit nachgehen, das Einkommen aber nicht ausreicht, den Lebensunterhalt sicherzustellen.

VII. Antragstellung

Leistungen nach dem SGB II werden nur auf Antrag erbracht. Melden Sie sich deshalb so früh wie möglich bei Ihrem Jobcenter. Die Antragstellung ist kostenlos. Die Formulare erhalten Sie vom Jobcenter und im Internet. Bitte beantworten Sie alle Fragen im Antrag und in den Anlagen vollständig und wahrheitsgemäß.

Wenn Sie noch nicht gut deutsch sprechen, bringen Sie gerne eine Person zur Antragstellung mit, die dies kann. Anderenfalls erkundigen Sie sich bei Ihrem Jobcenter, ob Ihnen eine Dolmetscherin oder ein Dolmetscher zur Seite gestellt werden kann.

VIII. Was müssen Sie beachten?

Ab der Antragstellung sind Sie verpflichtet, sich bei Ihrem Jobcenter persönlich zu melden, wenn Sie dazu aufgefordert werden. Falls Sie einen Termin nicht einhalten können, unterrichten Sie bitte umgehend Ihr Jobcenter und geben Sie auch den Grund an. Ergeben sich Änderungen, die sich auf die Leistungen auswirken können (wie etwa Aufnahme einer Arbeit oder eines Studiums, Umzug, Geburt eines Kindes, Einzug einer Person) müssen Sie dies dem Jobcenter sofort mitteilen. Andernfalls können sich für Sie Nachteile ergeben (Rückzahlung der zu viel gezahlten Leistungen, Ordnungswidrigkeiten oder Strafverfahren).

Sie sind verpflichtet, alle Möglichkeiten zu nutzen, Ihren Lebensunterhalt aus eigenen Kräften sicherzustellen. Dies bedeutet, dass Sie sich selbständig um Arbeit bemühen und auf zumutbare Stellenangebote bewerben müssen.

IX. Weitere Informationen

Weitere Informationen erhalten Sie im:

- „Merkblatt SGB II – Grundsicherung für Arbeitsuchende“

Dieses und auch andere Merkblätter finden Sie auf der Internetseite der Bundesagentur für Arbeit

» www.arbeitsagentur.de sowie in Ihrem Jobcenter.

Herausgeberin

Bundesagentur für Arbeit

Geschäftsbereich Geldleistungen und Recht

Oktober 2020

www.arbeitsagentur.de

Коротка інформація

Допомога з безробіття II / соціальна допомога

Базове соціальне забезпечення для тих, хто шукає роботу

Коротко про головне

Базове соціальне забезпечення для тих, хто шукає роботу, надає вам матеріальну допомогу для інтеграції в трудове життя та допомогу для забезпечення засобів для існування.

Мета полягає в тому, щоб в майбутньому ви самі могли забезпечувати себе та свою сім'ю засобами для існування.

Допомоги базового соціального забезпечення фінансуються за рахунок податків і надаються всім, хто має надто мало або зовсім немає власних коштів.

Відповідальність за виконання цих завдань несуть центри зайнятості.

В цій короткій інформації пояснюється, які послуги можуть бути надані і що ви повинні враховувати.

I. Допомога з безробіття II/соціальна допомога

Допомогу з безробіття II ви можете отримувати, якщо ви

- можете працювати,
- потребуєте допомоги,
- не молодше 15-ти років і ще не досягли пенсійного віку,
- мешкаєте в Німеччині.

Щодо іноземних громадян діють особливі правила, наприклад, вони повинні мати дозвіл на роботу. Шукачам політичного притулку допомоги відповідно до SGB II (Соціальний кодекс—другий том) не виплачуються. Особи, які отримали політичний притулок, мають право на отримання допомоги.

Якщо ви молодше 15 років або не можете працювати за станом здоров'я, ви також можете отримувати допомогу (соціальну допомогу), якщо проживаєте з працездатною особою, яка має право на допомогу, у так званій спільноті потреб.

Спільнота потреб

Якщо ви живете зі своїм партнером або дітьми в одному домогосподарстві, ви зазвичай формуєте спільноту потреб. В цьому випадку доходи та майно кожного з членів такої спільноти повинні використовуватися також на благо інших, як це зазвичай прийнято у сім'ях.

Допомога з безробіття II та соціальна допомога є допомогою, призначені для забезпечення засобів до існування. До них відносяться:

Стандартна потреба

Стандартна потреба в усередненому вигляді покриває, зокрема, витрати на продукти харчування, одяг, електрику, особисту гігієну та предмети домашнього вжитку. Її розмір істотно залежить від віку та особистого становища (наприклад, самотнє проживання, проживання з партнером). Поточні стандартні потреби можна знайти на офіційному сайті Федерального міністерства праці та соціального забезпечення Німеччини (www.bmas.de).

Додаткові потреби

За певних умов на додаток до стандартної потреби можуть оплачуватись додаткові потреби, наприклад, вагітним жінкам або батькам-одиначкам.

Проживання та опалення

Сплачуються також співмірні витрати на проживання та опалення. Що вважається співмірним, залежить від місця проживання. Якщо ви бажаєте переїхати, будь ласка, отримайте схвалення від вашого центру зайнятості, перш ніж підписувати новий договір про найм житла.

II. Одночасні допомоги

На додаток до допомоги з безробіття II/соціальної допомоги можуть бути призначені одночасні допомоги, наприклад, на первинне меблювання будинку, включаючи побутову техніку, на початкове забезпечення одягом або придане у зв'язку з вагітністю та пологами.

III. Медичне страхування та страхування довгострокового догляду

Як одержувач допомоги з безробіття II ви обов'язково застраховані в системі медичного страхування та страхування довгострокового догляду.

IV. Забезпечення навчання та участі

Для дітей, підлітків та молодих людей можуть бути оплачені додаткові витрати, наприклад, на шкільне приладдя, шкільні екскурсії та багатоденні шкільні поїздки, членські внески до спортивного клубу або витрати на уроки музики.

V. Забезпечення інтеграції на ринок праці

Найважливіше завдання центрів зайнятості – допомогти вам у вашій інтеграції на ринку праці. Про це вам розкажуть співробітники центру зайнятості та запропонують відповідні вакансії. Вам також можуть бути відшкодовані витрати на розсилку резюме для отримання роботи. Якщо

вам потрібні додаткові знання та навички, вам можуть бути запропоновані можливості для навчання та підвищення кваліфікації.

VI. Як враховуються доходи та майно?

Перш ніж отримувати фінансову допомогу, ви повинні використовувати власні кошти, тобто свої доходи та майно, яке може бути реалізовано (за винятком, наприклад, предметів домашнього побуту). Доходом вважається будь-яке отримання грошей після подання заяви. Майно – це те, чим ви володіли до подання заяви та що піддається виміру в грошах. Допомогу з безробіття II ви можете отримувати й у тому випадку, якщо у вас є робота, але ваш дохід є недостатнім для забезпечення засобів для існування.

VII. Подача заяви

Допомоги відповідно до SGB II надаються лише за заявою. Тому вам слід зареєструватися в своєму центрі зайнятості якомога раніше. Подання заяви безкоштовне. Формуляри можна отримати в центрі зайнятості чи завантажити з інтернету. Будь ласка, відповідайте на всі запитання у заяві та додатках повністю та правдиво.

Якщо ви ще недостатньо добре володієте німецькою мовою, ви можете для подання заяви привести з собою того, хто володіє німецькою мовою. Якщо у вас немає такої можливості, дізнайтеся в своєму центрі зайнятості, чи можуть вам надати перекладача.

VIII. На що слід звернути увагу?

Після подання заяви ви повинні особисто з'явитися до свого центру зайнятості, якщо вас про це попросять. Якщо ви не можете прийти в призначений час, негайно повідомте про це свій центр зайнятості і вкажіть причину. При появі будь-яких змін, які можуть вплинути на забезпечення (наприклад, початок роботи або навчання, переїзд, народження дитини, збільшення спільноти потреб), ви повинні негайно повідомити центр зайнятості. В іншому випадку для вас можуть виникнути негативні наслідки (повернення зайво виплачених допомог, адміністративне або кримінальне переслідування).

Ви повинні використовувати будь-яку можливість для забезпечення коштів для існування за рахунок власних ресурсів. Це означає, що ви повинні шукати роботу самостійно та подавати заяви про прийом на роботу, якщо будуть вакансії на прийнятних умовах.

IX. Додаткова інформація

Додаткову інформацію можна знайти:

«Інформаційний листок: SGB II – базове соціальне забезпечення для тих, хто шукає роботу»

Цей та інші інформаційні листки ви можете знайти на сайті Федерального агентства з працевлаштування
» www.arbeitsagentur.de та у вашому центрі зайнятості.

Видавець

Bundesagentur für Arbeit

(Федеральне агентство з працевлаштування)

Відділ грошової допомоги та правових питань

Жовтень 2020 р.

www.arbeitsagentur.de

